
שומר אמונים

מאמר מבקש אמונה
פתיחה לקבלת עול מלכות שמים

תוכן עניינים

3	פתיחה לקבלת עול מלכות שמים.....
3	ששה מצות תדיריות.....
4	גדלות הבורא.....
4	שפלות עצמו.....
4	לא לשכוח מה'.....
4	קידוש ה'.....
4	תמים תהיה.....
5	"וְאַתְּבִיט לְרַעְיָהּ כְּמוֹהָ".....
5	"לֹא יִהְיֶה לָּךְ...".....
5	"וְלֹא תִתְרֹו".....
5	שלא להיות צדיק בעיניו.....
5	שלא להתנאות.....
5	שש עשרה מצות תמידיות.....
6	כמה אנו רחוקים.....
6	תכף בעמדו מהמטה.....
7	עצות לאהבת ישראל.....

פתיחה לקבלת עול מלכות שמים

בעזרת ה' אתחיל לבאר כאן ענינים המרומזים בזה הקבלת עול מלכות שמים. ולבאר כל הצורך אי אפשר רק בקיצור הנחוץ מאד.

ראשית אודיע לך מפי רבותינו הקדושים ומספריהם שראשית עבודת הישראלי הוא האמונה והבטחון. ועל זה העמיד הרמב"ם הקדוש בנין של שלשה עשר יסודות שהם שלשה עשר עקרין¹, אשר כל יסוד אמונתנו תלוי באלו השלשה עשר עקרין, וכל הכופר חלילה באחד מהם כאילו כופר בעקר ח"ו.

וכבר האריכו בזה בספרים הקדושים ראשונים ואחרונים להיות רגיל תמיד על פיו אמונת ה', בפרט אלו י"ג עקרין, והמה סגולה גדולה להביא את האדם לאמונה ולאהבה להשי"ת.

ששה מצות תדיריות

והנה מנו הספרי יראים ששה מצות תדיריות אצל האדם, שהם נכללים במצות האמונה, והמה חיוב על כל בר ישראל כל ימי חייו בלי הפסק רגע, ואלו הם:

(א) מצות אמונת ה', שהוא: "אֲנֹכִי ה' אֱ-לֹהֶיךָ" (שמות כ, ב), לידע ולהאמין שהבורא ברוך הוא מצוי והמציא כל הנמצאים בכחו הגדול, ומקים אותם בשפעו הקדוש שמשפיע בהם תדיר, ו: "מִלֵּא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ" (ישעיה ו, ג) ולית אתר פנוי מניה.

(ב) מצות אחדות ה', כמו שכתוב: "שִׁמְעוּ יִשְׂרָאֵל ה' אֱ-לֹהֵינוּ ה' אֶחָד" (דברים ו, ד).

(ג) מצות אהבת ה', כמו שכתוב: "וְאָהַבְתָּ אֶת ה' אֱ-לֹהֶיךָ" (שם, ה).

(ד) מצות יראת ה'. כמו שכתוב: "אֵת ה' אֱ-לֹהֶיךָ תִירָא" (דברים י, ב). וכל אלו הם ממנין תרי"ג.

(ה) מצות זכירת ה', כמו שהזהירה התורה הקדושה: "וְזָכַרְתָּ אֵת ה' אֱ-לֹהֶיךָ" (שם, ח, יח) וגם מצות לא תעשה נאמר בזה לפי דעת הרמב"ן ורבנו יונה המובא בחרדים, שנאמר: "הַשֶּׁמֶר לָךְ פֶּן תִּשְׁכַּח אֵת ה' אֱ-לֹהֶיךָ" (דברים ח, יא).

(ו) מצות דביקות ה', כמו שכתוב: "וּלְדַבְּקָה בּוֹ" (שם, יא, כב) וזה לשון הרמב"ן ז"ל: "וּלְדַבְּקָה בּוֹ" וכו' ויתכן שתכלול הדביקה לומר: שתהיה זוכר ה' ואהבתו תמיד לא תפרד מחשבתך ממנו בלכתך "בְּדַרְךָ וּבְשֹׁכְכָךָ וּבְקוֹמָךָ" (דברים ו, ז) עד שיהיו דבריו עם בני אדם בפיו ובלשונו, ולבו איננו עמהם אבל הוא לפני ה', ויתכן באנשי המעלה הזאת שתהיה נפשם: "צְרוּרָה בְּצִוּוֹר הַחַיִּים" (שמואל-א כה, כט) כי הם בעצמם מעון לשכינה' עכ"ל.

ואלו הששה מצות עשה תדיריות לאדם בכל עת ובכל שעה ובכל רגע.

¹ שלשה עשר עיקרים;

הריני מאמין באמונה שלמה בשלשה עשר עקרין של התורה הקדושה:

- א. שהקב"ה נמצא ומשגיח.
- ב. והוא אחד.
- ג. ואין לו גוף ואין לו דמות הגוף.
- ד. ושהוא קדמון לכל קדומים.
- ה. ואין עבודה לזולתו.
- ו. ויודע מחשבות בני אדם.
- ז. ושהנבואה אמת.
- ח. ושמה רבנו ע"ה הוא אדון לכל הנביאים.
- ט. שהתורה כולה נתונה מן השמים.
- י. ושלא תשתנה בשום זמן ח"ו.
- יא. שהקב"ה מעניש לרשעים ומשלם שכר טוב לצדיקים.
- יב. ושיבוא מלך המשיח.
- יג. ושהמתים עתידים לחיות.

יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו שתכופ יצרנו לעבודתך כל ימי חייו תמיד אמן כן יהי רצון.

ולבד מזה יש עוד איזה מצות התדירות לאדם, והמה לפי דעת רבותינו הקדושים הספרי יראים לבלי להסיח דעתו מאלו הדברים. וכל ספרי היראה הראשונים והאחרונים מלאים כזה.

גדלות הבורא

והוא שצריך האדם לחשוב תמיד במחשבתו גדולת הבורא ברוך הוא. ולהתבונן תמיד במעשיו ובברואיו הנפלאים. ולהתבונן בשפלות עצמו, כמו שהזהירו אותנו רז"ל: 'מָאד מָאד הוּי שְׁפַל רוּחַ' (אבות ד, ד). 'הַסְתַּפַּל בְּשִׁלְשָׁה דְבָרִים, וְאִין אַתָּה בָּא לְיַדִּי עֲבָרָה' (אבות ג, א)

והנה מצות התבוננות בגדלות הבורא, נחשב גם כן ממנין תרי"ג לפי דעת רבנו יונה ז"ל, וזה לשון החרדים (בפרק א' ממצות עשה התלויות בלב סימן כ"ב): 'ומעלת התבונן בגדולתו יתברך שמו מצוה שלישית, שנאמר: "וַיִּדְעֶתָ הַיּוֹם וְהִשְׁבַּתָּ אֵל לְבָבְךָ פִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים-לְקִיָּם" (דברים ד, ט) דוד אמר: "ה' מְשֻׁמִּים הַשְּׁקִיף עַל פְּנֵי אָדָם לְרֵאוֹת הַיָּשׁ מִשְׁפִּיל הַרֹשׁ אֶת אֱלֹהִים-לְקִיָּם" (תהלים יד, ב) וכתוב: "שָׂאוּ מְרוֹם עֵינֵיכֶם וְרֵאוּ מִי בָּרָא אֱלֹהִים" (ישעיה מ, כו). ממנין תרי"ג לרבנו יונה עכ"ל.

שפלות עצמו

ומצות: 'שפלות עצמו' הוא ממנין רמ"ח מצות עשה לדעת בעל הלכות גדולות, וגם בספר יראים לרבנו אליעזר ממיץ הוא מסכים לדעת בעל הלכות גדולות שהוא מצוה מן התורה, כמו שראינו ששבחה התורה למשה רבנו ע"ה שהיה עניו (ו'הָאִישׁ מִשָּׁה עֲנִיּוּ מָאד מִפְּלֵ הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה" (במדבר יב, ג)), וגם חז"ל הזהירו כמה פעמים ודברו הרבה מגנות הגאווה, וגם אמרו חז"ל: 'כל אדם שיש בו גסות הרוח כאילו עובד אלילים' וכו' (סוטה ד:): עיי"ש.

לא לשכוח מה'

וגם יש בזה לאו לדעת הסמ"ג שנאמר: "הַשְּׁמֵר לָךְ פֶּן תִּשְׁכַּח אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ.. וגו'" פֶּן תִּאֲכַל וְשִׁכַּחְתָּ וּבְתִמִּים טוֹבִים תִּבְנֶה וְיִשְׁכַּחְתָּ... (דברים ח, יא-יב). "וְרָם לְבָבְךָ וְשִׁכַּחְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ" (דברים ח, יד). והראהו מן השמים לבעל הסמ"ג למנות זה הלאו ממנין תרי"ג, ואלו השני מצות להתבונן בגדולת הבורא ושפלות עצמו, המה תדירות לאדם, וזה כלל כל התורה ותכלית בריאת האדם.

קידוש ה'

וגם יש מצות עשה של קידוש השם, הגם לפי הלכה מקים מצוה זאת כשבא לידו אחד משלשה דברים שנאמר בהן: 'יהרג ואל יעבור' והוא מוסר נפשו לה', או עושה דברים טובים ובני אדם למדין ממנו וממעשיו הטובים הרי זה קידוש את ה', אבל מובא בספרי קדש כי האדם יכול לקים בכל רגע זו המצוה, כמו שכתב מרבנו אלימלך זיע"א (בצעטיל קטן אות א') וזה לשונו: 'בכל עת ורגע שהוא פנוי מן התורה, ובפרט שהוא יושב בטל לבדו בחדר או שוכב על מטתו ואינו יכול לישן יהיה מהרהר במצות עשה זו של: "וְנִקְדַּשְׁתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" (ויקרא כב, לב) וידמה בנפשו ויציר במחשבתו: 'כאילו אש גדול ונורא בוער לפניו עד לב השמים והוא בשביל קדושת השי"ת שובר את טבעו ומפיל את עצמו להאש על קידוש השי"ת!': ו'מחשבה טובה - הקב"ה מצרפה למעשה!' ונמצא שאינו שוכב ויושב בטל רק מקים מצות עשה דאורייתא עכ"ל, וכתב בספר דרכי צדק: 'שזה כל עבודת הצדיקים עיין שם, ולפי ערך הזדככותו יכול יותר בכל רגע לקים זה המצוה כידוע מספרים הקדושים, אם כן הרי זה מצות עשה שנוהגת בכל רגע ממש.

תמים תהיה

וגם יש מצות עשה: "תָּמִים תִּהְיֶה עִם ה' אֱלֹהֶיךָ" (דברים יח, יג) לדעת הרמב"ן ממנין תרי"ג, ואם בא במחשבת האדם להרהר חלילה אחרי מעשי ה', או לדאוג להתעצב בעניני העולם, והוא שם בטחונו על ה', מקים המצות עשה של תָּמִים תִּהְיֶה, ולבד מזה הרבה פעמים בלי מספר נאמר לנו מפי הקבלה זו המצות עשה.

וזה לשון החרדים (מצות עשה התלויות בלב פרק א' סימן כ"א): 'ומעלת שלימות הבטחון בו יתברך מצוה שנית שנאמר: "תָּמִים תִּהְיֶה עִם ה' אֱלֹהֶיךָ" וכן כתב הרמב"ן: 'שזו מצות עשה שלא נשאל וכו' נאמין כי הכל ביד ה' וכו', ומינה נלמוד דמצוה לבטוח בו יתברך בכל לב בכל עניני העולם כמפורש בקבלה: "פְּרוּחַ הַגִּבּוֹר אֲשֶׁר יִבְטַח בָּהּ" (ירמיה יז, ז) וכתוב: "בְּטַחוּ בּוֹ בְּכָל עֵת" (תהלים סב, ט) וכתוב: "בְּטַח אֵל ה' בְּכָל לְבָבְךָ" (משלי ג, ה) עכ"ל.

² המשך הפסוק: "בְּטַחוּ בּוֹ בְּכָל עֵת עִם שְׂפָכוֹ לְפָנָיו לְבַבְכֶם אֱלֹהִים מִחֶסֶה לְנֹו סִלָּה".

וזו המצוה שייך בכל רגע, כי עקר פעולתו של היצר לבלבל את האדם בדאגות שונות יום וְלַיְלָה לֹא יִשְׁבֹּתוּ. בשעת תורה ותפלה ובכל רגע ממש רודפים אותו מחשבותיו הרבים בכל מיני דאגות והרהורים ועצבות ומרה שהורה ועוד כהנה, ואין שום עצה רק לבטוח בה' תמיד, לקים מצות: "תָּמִים תְּהִיָּה עִם ה' אֱ-לֹהֶיךָ" שלא לילך כלל בחכמות שונות רק בגודל תמימות ופשטות.

”וְאַהֲבַת לְרֵעֶךָ כְּמוֹךָ”

וגם אפשר עוד למנות מצות עשה של: "וְאַהֲבַת לְרֵעֶךָ כְּמוֹךָ" (ויקרא יט, יח) - 'שהוא כלל גדול בתורה!' כי כל כחו של היצר רק לעורר קנאה ושנאה ונטירה ח"ו אין רגע בלי פגע, ואי אפשר לפטור מזה רק אם יקבל בלבו באמת: 'לאהוב כל בר ישראל אפילו הגרועים שבהם!' (מלבד המינים והאפיקורסים - רח"ל!), כמו שהקב"ה אוהב לכל בר ישראל, עיין בספר תומר דבורה (סוף פרק ב).

”לֹא יִהְיֶה לְךָ...”

עוד מצינו לאו ממנין תרי"ג: "לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל פְּנֵי" (שמות כ, ב), דהיינו; שלא להעלות על הלב שום שתוף או מחשבה של כפירה, או להרהר אחר ה' בדבר שהוא נגד שכלינו, או אם האדם לומד ומתפלל ועוסק במצות ומעשים טובים וחושב בלבו איזה פניה בשביל איזה איש, עובר על זה הלאו, וזה שייך גם כן ממש בכל רגע, בפרט אם האדם עושה מצוה ברבים, ועיין בספר הקדוש חובות הלבבות (בשער יחוד המעשה פרק ד) שהוא גרוע מעובד אלילים רח"ל, ועיין בספר הקדוש דרך פקודיך (מצוה כ"ו באריכות).

”וְלֹא תִתְרוּ”

ועוד אפשר למנות הלאו ד: "וְלֹא תִתְרוּ אֲחֵרֵי לְבַבְכֶם" (במדבר טו, לט), שזה שייך בכל רגע, אף ביושבו בביתו אם נפל בלבו איזה מחשבה של עברה או שאר דבר שהוא נגד רצונו יתברך חלילה ומהרהר בזה עובר על זה הלאו, וזה דבר תמידי, כמו שאמרו חז"ל 'שלשה עברות אין אדם נצול מהן בכל יום הרהורי עברה' וכו' (בבא בתרא קסד:).

שלא להיות צדיק בעיניו

וגם מצינו לאו לפי דעת הסמ"ק: 'שלא להיות צדיק בעיניו, שנאמר: "אַל תֹּאמַר בְּלִבְּךָ בְּהַדְרֵךְ ה' אֱ-לֹהֶיךָ אַתֶּם מְלַפְּנֵיךָ לֵאמֹר פְּצַדְקָתִי הֵבִיאָנִי ה' לְרִשְׁתָּ אֶת הָאָרֶץ וּבְרִשְׁתָּ הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה ה' מוֹרִישָׁם מִפְּנֵיךָ" (דברים ט, ד).

שלא להתגאות

והגם שזה בכלל הלא תעשה שלא להתגאות שמנה הסמ"ג, אפשר כי זהו הכוונה כי הסמ"ג הביא הפסוק: "פֶּן תֵּאָכַל וְיִשְׁבַּעְתָּ וּבָתִּים טוֹבִים תִּבְנֶה וְיִשְׁבַּעְתָּ... (דברים ה, יא-יב) "וְרַם לְבַבְּךָ וְיִשְׁבַּחְתָּ אֶת ה' אֱ-לֹהֶיךָ" (דברים ה, יד). דהיינו; שלא לעשות שום דבר שיביאנו לידי הגאווה. דהיינו; ריבוי אכילה ושתייה או מלבושים יקרים או לרדוף אחרי הכבוד ושררה, וכונת הסמ"ק אף שהאדם מתנהג בשפלות ואינו רודף אחרי כבוד ושררה. ואינו עובר על הלאו שמנה הסמ"ג, גם כן יכול להיות לבו מלא גאות, כמו שאמרו הצדיקים: 'שאפשר לאדם לישב בין תנור וכיריים ובגדיו קרועים ומטולאים, ומאכלו פת קיבר, ולומד ומתפלל בתדירות, ולבו מלא גאות, כי סובר בלבו: 'שהוא צדיק!' - ויכול להיות שכל מעשיו המה מעולם התמורות - רח"ל! ואם האדם עובד ה' בפניה דקה מן הדקה, או איזה ישות בלבו עובר על זה הלאו, וצריך לשוב בתשובה תכף על זה. ועל זה מרומז הלאו ד: "אַל תֹּאמַר בְּלִבְּךָ" וגו' "פְּצַדְקָתִי הֵבִיאָנִי" ודו"ק והבן.

שש עשרה מצות תמידיות

כלל הדבר שהמה אחת עשרה מצות עשה וחמשה מצות לא תעשה;

אחת עשרה מצות עשה: א' אמונת ה'³, ב' אחדות ה', ג' אהבת ה', ד' יראת ה', ה' זכירת ה', ו' דביקות ה'. ז' להתבונן תמיד בגדולת ה', ח' להתבונן בשפלות עצמו, ט' קידוש השם⁴. י' "תָּמִים תְּהִיָּה" שהוא מצות בטחון⁵, י"א אהבת ישראל⁶.

³ 6 מצות עשה - ראה עמ' 3.
⁴ מצות קידוש ה' - ראה עמ' 4.
⁵ מצות תמים תהיה - ראה עמ' 4.
⁶ מצות אהבת ישראל - ראה עמ' 5.

והמשה מצות לא תעשה; א' "לא יהיה לך אלהים אחרים על פני" ⁷. ב' שלא לשכוח מה' ⁸, ג' "ולא תתרו אחרים לבבכם" ⁹, ד' שלא להתגאות ¹⁰. ה' שלא להיות צדיק בעיניו ¹¹.

הגם שיש הרבה מזה מצות עשה ומצות לא תעשה השכיחים הרבה, אבל לפענ"ד אלו הם כמעט בלי הפסק, וצריך האדם להיות בקי בהם ובשמותיהם ולישא במחשבתו תדיר.

כמה אנו רחוקים...

ואם תשאלני אחי: 'כמה אנו רחוקים מאלו הדברים כרחוק מזרח ממערב!'

אבל תדע בני! כי תורתנו הקדושה נצחית, והיא נוהגת בכל עת ובכל זמן בכל נפש מישראל, כמו שצותה לנו התורה הקדושה: "קדושים תהיו" (ויקרא יט, ב) וזה המצוה בודאי נאמרה לכל ישראל, כי כל ישראל ראויים להיות קדושים כמו שאמרו חז"ל, עיין בספר הקדוש בית ישראל לרבנו הקדוש מזידיטשוב בפרשת קדושים שמאריך בזה בדברים קדושים ונעימים.

אבל באמת תדע אחי! כי יש בכל דבר בחינת ראש ונחיתת סוף, כמו ענוה בראש ענוה בסוף יראה בראש ויראה בסוף, וכן באהבה ובקדושה ובכל ענינים, כמו למשל; בחינת היראה אשר עקרה להיות ירא מה' יראת הרוממות כמבואר בזוהר הקדוש (בראשית דף יא:), אבל יש בחינת יראה באופן אשר יוכל כל בר ישראל לקימה. כמובא בספר יראים (בתחילת הספר) וזה לשונו: 'וגדולה היא מצות יראת ה' שהרי אדם יכול לקימה אלף פעמים ביום, שבכל שעה ורגע שהוא זוכר את המצות וחרד לבו עליהם, קים מצות: "את ה' אלוהיך תירא" (דברים י, כ) עכ"ל, הגם כי בשעת התרחקותו מהעברה מכוון לירא מעונשו של דבר שלא יענש או יראת עוה"ז. אבל תוכן הדברים הוא מחמת יראת ה', שאילו לא היה מאמין בה' לא היה ירא מעונשים, כמו הרשעים רח"ל שאין עליהם שום עול היראה ואינם יראים מכלום, כמו כן באהבה בענוה ובאמונה ובמסירת נפש ובכל דבר יש בחינת ראש ויש בחינת סוף (ואין כאן מקומו, רק במקום אחר - אם יזכנו ה). ו: 'אין הקב"ה בא בטרוניא עם בריותיו', וכל אחד לפי השגתו מחויב לקים מצות בוראו.

והעקר שצריך כל בר ישראל לקבל בלבו באמת לקים מצות ה', ואם לאו נקרא: 'פורק עול מלכות שמים!' ח"ו, כמובא בחרדים (בפרק א' מצות עשה התלויות בלב סימן מ"ג) וזה לשונו: "ושמרתם את דברי אלה על לבבכם" (דברים יא, יח) היינו; שחייב אדם בקראן הפרשה שניה של קריאת שמע לקבל עליו עול מצותיו יתברך שמו, וכדתנן (בפרק שני דברכות): 'למה קדמה פרשת "שמע" ל: "ויהי אם שמע" (דברים יא, יג) - כדי שיקבל עליו עול מלכות שמים תחילה ואחר כך יקבל עליו עול מצות, ופרוש ושמרתם - על לבבכם: כמו "וישם דניאל על לבו אשר לא יתגאל" וגו' (דניאל א, ח), וכתב רבנו יונה: "ארו" האיש "אשר לא יקים את דברי התורה הזאת לעשות אותם" (דברים כו, כו) לא אמר: "אשר לא יעשה" אלא: "אשר לא יקים... לעשות" פרוש: אשר לא יקבל על נפשו לעשות מצותיו עכ"ל. וכתב: שצריך לכתוב זאת באומרו תיבת: "ויהי אם שמע תשמעו" - לשמוע אל מצותיך הקדושים "ויהי" - לשון שמחה!. היינו; שיהא הקבלה בשמחה ואם לא כן ח"ו בכלל "ארו" הוא. אם כן אתה רואה שעקר שיקבל בלבו באמת לקים מצותיו הקדושים, בפרט אלו השש עשרה דברים שכתבנו למעלה שהמה תדירים בלי הפסק, והמה כלל כל התורה כולה.

תכף בעמדו מהמטה

לכן צריך כל בר ישראל תכף בעמדו מהמטה לקבל עליו הי"ג עקרים וקבלת המצות. כמו שראיתי בכתבי הרה"ק ר' פנחס מקאריץ זי"ע שצריך לומר: 'אני מאמין...!' תכף בעמדו מהמטה קודם שיוצא איזה דיבור אחר, וכן ראיתי בהנהגות הרה"ק מצאנו בעל ספה"ק דברי חיים, שתכף בהקיצו משנתו היה אומר: 'הנני מאמין באמונה שלימה שאתה מלך יחיד ומיוחד שליט בעליונים ובתחתונים!' בעודו על מטתו, והיה מאריך בזה הרבה בגודל דביקות ובהתלהבות, וכאשר רמזו בזה הצדיקים: "קדש לי כל פבור" (שמות יג, ב) דהיינו; שיקדש ראשית מחשבתו, ומובא בספר מאור ושמש: "ראשית ערסתכם חלה תרימו" (במדבר טו, כ), עריסה הוא לשון מטה, חלה לשון תפלה דהיינו; כשבר ישראל עומד מן המטה צריך להתפלל לה' תכף, ולקבל עליו עול מלכות שמים ואחדותו ויראתו ואהבתו, ולהמליך את הבורא ברוך הוא על כל רמ"ח איבריו ושס"ה גידיו (עיין אגרא דפרקא אות י"ד, ובספר דרך פקודיך בהקדמה).

וגם צריך למי שרוצה לעבוד את ה' תכף בעמדו מהמטה: לבטל כל המחשבות זרות והפניות שזהו מועיל מאד לנפש, כמובא בספר הקדוש דרך פקודיך (המובא לעיל פרק ד), ולקבל עליו: לבטוח בה' ולא להיות עצב כלל ח"ו, ולהתבונן בגדולת הבורא ברוך הוא; האיך שברא עולמות אין שיעור ואין ערך! וכולם יראים ומתפחדים מפני הדרת גאונו בגודל יראה ופחד, והאיך הוא זן ומפרנס ומחיה כל הברואים בגודל השגחתו הנפלאה!! ולקבל עליו אמונת ה' על כל פרט ופרט ושאין שום מקרה בעולם כלל ח"ו, רק כל דבר קטן וגדול מושגח מאתו יתברך בהשגחה פרטית, וכן כל עניני העולם הכל היא בהשגחה עליונה ובצדק וביישר.

⁷ מצות לא יהיה לך - ראה עמ' 5.

⁸ מצות לא לשכוח מה' - ראה עמ' 4.

⁹ מצות ולא תתרו - ראה עמ' 5.

¹⁰ מצות שלא להתגאות - ראה עמ' 5.

¹¹ מצות שלא להיות צדיק בעיניו - ראה עמ' 5.

לכן בני אהובי! אם תרצה לעורר לבך לה' ולהתקשר באמונתו, תקבל עליך המצות שנמנו למעלה, ואם אין לך פנאי להאריך בהתבוננות, על כל פנים לא יחסר לך מלקים בכל יום לפחות איזה שעה זו המצות של התבוננות העקרית מכל המצות, וכן תהיה רגיל תכף בעמך מהמטה.

ולכן אנכי השפל בראותי גדול החרבן מהקדושה ונתמעטו המוחות והלבבות ואי אפשר לקים אלו המצות כל היום, ולכן אזרתי מתני לתקן תקונא דמלכא קדישא, וחברתי בעניי זה הקבלת עול מלכות שמים, ולכן תהיה רגיל לומר זה הקבלת עול מלכות שמים בשמחה בכל כוחך הפנימי. ובזה תמשיך בעזרת השי"ת קדושה על נפשך על כל היום, ולהתקשר באמונתו יתברך שמו, כי מובא כאן הי"ג עקרים באריכות ובדיבורים המלהיבים הלב לעבודת ה', וגם מרומזים כאן השש עשרה מצות החדירים שכתבנו למעלה, והשגחה פרטית, ושמחה, וביטול כל המחשבות זרות, ויהיה לך לסיוע לתפלה ולהנהגות כל היום.

עצות לאהבת ישראל

וידוע מפי סופרים וספרים: שצריך כל בר ישראל לפני כל דבר לקבל על עצמו אהבת ישראל, וכמו שתיקנו: 'הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה' קודם קבלת היחוד שמע ישראל, וכן בתפילת ערבית: 'אוֹהֵב אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל' כי אי אפשר לזכות לשום דבר וליחד שום יחוד בלתי אהבת והתגברות בכללות ישראל הקדושים עמא קדישא, דחביבתייהו לא פקע מן קדם רבון עלמין בכל אתר ואתר לעד ולעולמי עולמים, ולכן צריך מקודם להתקשר עם כללות ישראל ועם כל הצדיקים כמבואר בפנים בעזרת ה', וכבר נהגו ישראל עם הקדש להתקשר לפני כל מצוה ולפני כל תורה ותפלה בכללות ישראל באמירת: 'לשם יחוד וכו' בשם כל ישראל', ואם זוכה בתמידית להתקשר בקדושת ישראל, אז יש למעשיו ועבודתו עליה, כי בכללות ישראל אין שום פגם ח"ו, כידוע מספרים הקדושים, ואם ככה יתנהג ירחמו עליו מן השמים להשפיע בו מדעת הקדוש והטהור.

וזה יועיל לו מאד, כי באם יבוא היצר להכניסו באיזה קנאה ושנאה לבר ישראל חלילה, או אם יביאו לו איזה מלשינות מאיזה אדם גדול או קטן, יהיה מי שיהיה המלשין אין חילוק, כי היצר יכול להתלבש ח"ו לפעמים גם בגדול מהגדולים, אזי יאמר בלבו: 'הלא כבר קבלתי עלי לאהוב לכל בר ישראל יהיה מי שיהיה!', ואם יכניס היצר בלבו איזה דאגה ועצבות יאמר: 'הלא קבלתי עלי שלא להתעצב ולדאוג כלל על שום דבר!', וכן בכל דבר, ה' יהיה בעזרתנו להתקשר אליו ולהתקדש בקדושתו.

לעילוי נשמת

ר' יחיא זכריא בן עוואד ז"ל

מרת רומיה בת סאלם ע"ה